

18 Δεκεμβρίου, 1991

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 969/90).

5 Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Καταναλώσεως — Εισαγωγή αδα-
σμολόγητου οχήματος — Άρθρο 11(4)(γ) του περί Τελωνειακών
Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1990 (Ν. 5/90) —
Επαναπατρισθέντες Κύπριοι μπορούν να εισάγουν αδασμολόγητο
όχημα — Προϋποθέσεις — Μόνιμη συνεχής εγκατάσταση στο εξω-
τερικό για περίοδο δέκα ετών — Η παραμονή πρέπει να έχει το χα-
ρακτήρα της μονιμότητας — Αντιδιαστολή από την έννοια της συ-
νήθους διαμονής.

10 Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή του αυτή την απόφαση
των καθ' ων η αίτηση να απορρίψουν αίτημά του για παραχώρηση
δασμολογικής ατέλειας σε αυτοκίνητο που εισήξε σαν Κύπριος
που επαναπατριστηκε.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, απο-
φάσισε ότι:

15 (1) Η περίοδος της δεκαετίας δεν δημιουργεί αυτόματα το δι-
καίωμα. Η παραμονή πρέπει να έχει το χαρακτήρα της μονιμότη-
τας. Ο όρος "μόνιμη εγκατάσταση" πρέπει να αντιδιασταλεί από
την έννοια της συνήθους διαμονής.

20 (2) Στην υπό κρίση υπόθεση ο αιτητής μετανάστευσε το 1969
και επέστρεψε στην Κύπρο για επανεγκατάσταση το 1983. Η μετά
από ένα και πλέον χρόνο, εκ νέου, μετάβαση του αιτητή στην Αμε-
ρική, δεν αλλοιώνει την κατάσταση και οι δύο χρονικές περιοδοί
δεν μπορούν βάσει του Νόμου να συμψηφιστούν.

Προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

25 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Razis and Another v. The Republic (1979) 3 CLR 127.

Rossides v. The Republic (1984) 3 CLR 1486·

Matsas v. The Republic (1985) 3 CLR 54·

Mavronichis v. The Republic (1985) 3 CLR 2301·

Constantinides v. The Republic (1986) 3 CLR 822·

Constantinides v. The Republic (1988) 3 CLR 2375·

5

Ioannou v. The Republic (1986) 3 CLR 1263·

Michael v. The Republic (1986) 3 CLR 2067·

Ellina v. The Republic (1988) 3 CLR 2651·

Schinis v. The Republic (1988) 3 CLR 2692·

10

Lakatamitis v. The Republic (1988) 3 CLR 1565·

Lakatamitis v. The Republic (A.E. 843, ημερ. 25/4/89)·

Λύρας v. Δημοκρατίας (Προσφυγή Αρ. 959/87, ημερ. 8/3/89)·

Μαλακουνίδης v. Δημοκρατίας (A.E. 920, ημερ. 29/10/90).

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του καθ' ου η αίτηση με την οποία απέρριψε την αίτηση του αιτητή για παραχώρηση δασμολογικής ατέλειας σε αυτοκίνητο που εισήχθεσαν Κύπριος που επαναπατρίσθηκε.

15

T. Παπαδόπουλος, για τον αιτητή.

Λ. Καουτζάνη (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον καθ' ου η αίτηση.

20

Cur. adv. vult.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Η προσφυγή αυτή στρέφεται εναντίον της πράξης και/ή απόφασης του καθ' ου η αίτηση Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, που κοινοποιήθηκε στον αιτητή με επιστολή ημερ. 5.9.90 και με την οποία ο καθ' ου η αίτηση απέρριψε το αίτημά του για παραχώρηση δασμολογικής ατέλειας σε αυτοκίνητο που εισήχθεσαν Κύπριος που επαναπα-

25

τρίσθηκε.

- Σύμφωνα με την παράγραφο 4(γ) του άρθρου 11 του
Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως
Νόμου του 1990 (Νόμος 5/90), η αδασμολόγητη εισαγωγή
5 οδικών οχημάτων των κλάσεων 8703 21-24, 8703 31-33
και 8703 90, παρέχεται σε Κύπριους, οι οποίοι επαναπα-
τρίσθησαν κατόπιν μόνιμης εγκατάστασης στο εξωτερικό
για συνεχή περίοδο των τελευταίων 10, τουλάχιστον, ετών
10 πριν από την επάνοδό τους για μόνιμη εγκατάσταση στην
Κύπρο, νοουμένου ότι η εισαγωγή γίνεται εντός ενός
έτους από της άφιξής τους στην Κύπρο για επανεγκατά-
σταση.

- Πριν από αρκετά χρόνια και συγκεκριμένα στις
5.11.83, ο αιτητής αποτάθηκε στον καθ' ου η αίτηση για
15 ατελή εισαγωγή συγκεκριμένου αυτοκινήτου σαν επανα-
πατριωθείς Κύπριος, δυνάμει των τότε ισχυόντων διατά-
ξεων του Κώδικα Απαλλαγής 01.19, του Τέταρτου Πίνα-
κα, του Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων
Καταναλώσεως Νόμου (Κ.Δ.Π. 188/82). Στην αίτησή του
20 αυτή, ο αιτητής, δήλωσε ότι μετανάστευσε στην Αμερική
στις 5.7.69 και επέστρεψε στην Κύπρο για επανεγκατάστα-
ση στις 23.9.83 (Παράρτημα 1 στην ένσταση).

- Το αίτημά του εγκρίθηκε με επιστολή του καθ' ου η αί-
τηση ημερ. 13.3.84 και ο αιτητής τελώνισε με ατέλεια ένα
25 αυτοκίνητο τύπου MAZDA 626 στις 18.7.84 (Παραρτήμα-
τα 2 και 3 στην ένσταση).

- Ο αιτητής, με επιστολή του ημερ. 4.8.88 (Παράρτημα
4 στην ένσταση), πληροφόρησε τον καθ' ου η αίτηση ότι
αναγκάστηκε να επιστρέψει στην Αμερική το Νοέμβριο
30 του 1984 για προσωπικούς λόγους και είχε ακινητο-
ποιήσει το αδασμολόγητο αυτοκίνητό του μετά από
άδεια του Εφόρου Εγγραφής Μηχανοκινήτων Οχημά-
των, ημερ. 5.11.84 (Παράρτημα 5 στην ένσταση).

- Ενόψει της εξέλιξης αυτής, ο καθ' ου η αίτηση ακύρωσε
35 τη χορηγηθείσα απαλλαγή με επιστολή του ημερ. 5.8.88

(Παράρτημα 6) και ο αιτητής κατέβαλε τους πληρωτέους δασμούς στις 10.8.88 (Παράρτημα 7 στην ένσταση).

Στις 22.8.90, ο αιτητής υπόβαλε νέα αίτηση στον καθ' ου η αίτηση για απαλλαγή από την πληρωμή δασμών και φόρων καταναλώσεως σε αυτοκίνητο τύπου MAZDA 626, το οποίο είσαξε με προσωρινή ατέλεια στις 24.8.90, δυνάμει των προνοιών του άρθρου 11(4)(γ) του Νόμου 5/90, σαν Κύπριος που επαναπατρίσθηκε μετά από συνεχή δεκαετία, τουλάχιστον, μόνιμης εγκατάστασης στο εξωτερικό. Σαν ημερομηνία επανεγκατάστασής του δήλωσε αυτή τη φορά την 13.8.90 (Παράρτημα 8 στην ένσταση). 5 10

Ο καθ' ου η αίτηση απόρριψε την αίτηση του αιτητή και με την επιστολή του ημερ. 5.9.90 (Παράρτημα 10 στην ένσταση), του ανέφερε τα ακόλουθα:

"Αναφέρομαι στην αίτησή σας για αδασμολόγητο αυτοκίνητο σαν επαναπατριζόμενος ημερομηνίας 22 Αυγούστου 1990 και σας πληροφορώ ότι δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό το αίτημά σας γιατί δεν έχετε συμπληρώσει 10 χρόνια μόνιμης και συνεχούς εγκατάστασης στο εξωτερικό." 15 20

Σαν αποτέλεσμα, καταχωρήθηκε η παρούσα προσφυγή.

Ο βασικός λόγος ακυρότητας που προβλήθηκε από το δικηγόρο του αιτητή, είναι πως ο καθ' ου η αίτηση ενέργησε κάτω από προφανή πλάνη περί το νόμο και τα πράγματα ή δε διενέργησε τη δέουσα έρευνα και σαν αποτέλεσμα, η επίδικη απόφαση στηρίζεται στο πεπλανημένο γεγονός, ότι ο αιτητής δεν έχει συμπληρώσει 10 χρόνια μόνιμης και συνεχούς εγκατάστασης στο εξωτερικό. 25

Αναπτύσσοντας την επιχειρηματολογία του ανέφερε ότι, ο αιτητής μετανάστευσε στην Αμερική στις 5.7.69 και στις 23.9.83 επέστρεψε στην Κύπρο με πρόθεση να επανεγκατασταθεί. Η επανεγκατάσταση, όμως, δεν υλοποιήθηκε και το Νοέμβριο του 1984 ο αιτητής επέστρεψε και πάλι στην Αμερική, όπου επανεγκαταστάθηκε. Παράλλη- 30

λα, ο αιτητής πλήρωσε και τους δασμούς του αυτοκινήτου που εισήξε ατελώς με βάση την πρώτη του αίτηση.

- Κατά την άποψη του δικηγόρου του αιτητή, τα γεγονότα αυτά δεν δημιούργησαν επανεγκατάσταση του αιτητή στην Κύπρο και θα έπρεπε να θεωρηθεί, πως ο αιτητής ήταν μόνιμα εγκατεστημένος στην Αμερική από τις 5.7.69 μέχρι τις 13.8.90, που επανήλθε για μόνιμη εγκατάσταση για δεύτερη φορά.

- Πέραν αυτού εισηγείται πως, έστω και αν θεωρηθεί ότι ο αιτητής κατά την πρώτη περίοδό του στην Κύπρο εγκαταστάθηκε μόνιμα, και πάλι δεν εμποδίζεται η συμπλήρωση της περιόδου των 10 χρόνων μόνιμης εγκατάστασης στο εξωτερικό, δεδομένου ότι οι δυο χρονικές περίοδοι, που ο αιτητής ήταν εγκατεστημένος στην Αμερική, θα έπρεπε να συνυπολογισθούν.

- Επίσης, ο δικηγόρος του αιτητή εισηγήθηκε ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση ημερ. 5.8.88, είχε το χαρακτήρα της ανάκλησης, υπό το σαφή όρο ή και επιφύλαξη επανεξέτασης της αίτησής του σε περίπτωση μελλοντικού μόνιμου επαναπατριsmού του, χωρίς να τεθεί όρος ή περιορισμός σε σχέση με τη νέα χρονική περίοδο επανεγκατάστασής του στο εξωτερικό, και τούτο γιατί και ο ίδιος ο καθ' ου η αίτηση, με την απόφασή του, σαφώς απεδέχθη ότι ο αιτητής δεν επέστρεψε το 1983 στην Κύπρο για μόνιμη εγκατάσταση.

Η δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση αντέκρουσε με πολλή ικανότητα, με την εμπειριστατωμένη γραπτή αγωγή της, όλους τους ισχυρισμούς του δικηγόρου του αιτητή.

- Η φράση "μόνιμη εγκατάσταση" έτυχε ερμηνείας σε πληθώρα δικαστικών αποφάσεων. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Razis and Another v. The Republic* (1979) 3 C.L.R. 127, 135-138, *Rossides v. The Republic* (1984) 3 C.L.R. 1482, 1486, *Matsas v. The Republic* (1985) 3 C.L.R. 54, 58-62, *Mavronichis v. The Republic* (1985) 3 C.L.R. 2301,

Constantinides v. The Republic (1986) 3 C.L.R. 822, 826 και κατ' έφεση (1988) 3 C.L.R. 2375, *Ioannou v. The Republic* (1986) 3 C.L.R. 1263, *Michael v. The Republic* (1986) 3 C.L.R. 2067, 2075, *Ellina v. The Republic* (1988) 3 C.L.R. 2651, *Schinis v. The Republic*, 3 C.L.R. 2692, *Lakatamitis v. The Republic*, 3 C.L.R. 1565, *Νικόλαος Λύρας ν. Δημοκρατίας*, Υπόθ. Αρ. 959/87, ημερ. απόφασης 8.3.89, *Μαλακουνίδης ν. Δημοκρατίας*, Α.Ε. 920, ημερ. απόφασης 29.10.90). 5

Στην υπόθεση *Μαλακουνίδης ν. Δημοκρατίας* (ανωτέρω), που είναι απόφαση σε αναθεωρητική έφεση, αναφέρθηκαν τα ακόλουθα στη σελ. 6: 10

"..... Ένα πρώτο συμπέρασμα, που συνάγεται από τη μελέτη και της υπόλοιπης νομολογίας, είναι πως η περίοδος της δεκαετίας δεν δημιουργεί αυτόματα το δικαίωμα. Η παραμονή πρέπει να έχει το χαρακτήρα της μονιμότητας. Υιοθετώντας την προγενέστερη απόφαση *Πέτρος Μάτσας ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 54, το δικαστήριο απεφάνθη ότι η έκφραση 'μόνιμη εγκατάσταση' στο διάταγμα εξυπακούει την ύπαρξη πραγματικής και μόνιμης κατοικίας σε ένα τόπο. Και υπ' αυτό το πρίσμα ο όρος πρέπει να αντιδιασταλεί από την έννοια της συνήθους διαμονής (ordinary residence). Συγκεκριλώνοντας τις σκέψεις του το δικαστήριο παρατήρησε: 15

"The concept of permanent settlement is not tied to the length of stay, but to the element of permanence associated with physical stay." 20

Αυτή η μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό θα πρέπει, σύμφωνα με το Νόμο 5/90, να είναι για συνεχή περίοδο των τελευταίων 10, τουλάχιστον, ετών, πριν από την επάνοδο για μόνιμη εγκατάσταση. 25

Στην υπό κρίση υπόθεση είναι αναμφισβήτητο γεγονός και τούτο είναι παραδεκτό και από τον αιτητή, πως αυτός από τις 5.7.69, που μετανάστευσε στην Αμερική, επέστρεψε στην Κύπρο για επανεγκατάσταση στις 23.9.83. Έκτο 35

τε, ο αιτητής εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Κύπρο, όπου εργοδοτείτο και πήρε και το αδασμολόγητο αυτοκίνητό του. Το γεγονός τούτο διέκοψε, ως είναι φυσικό, τη μόνιμη εγκατάστασή του στο εξωτερικό. Η μετά από ένα και
 5 πλέον χρόνο, εκ νέου, μετάβαση του αιτητή στην Αμερική, δεν αλλοιώνει την κατάσταση και οι δύο χρονικές περίοδοι δεν μπορούν, βάσει του Νόμου, να συμψηφισθούν. Η πρώτη περίοδος μόνιμης εγκατάστασης του αιτητή στο
 10 εξωτερικό έπαυσε να αυξάνεται μετά την επανεγκατάστασή του στην Κύπρο. Αν μετά τη δεύτερη μετάβασή του στην Αμερική είχε την πρόθεση και πάλι να εγκατασταθεί εκεί μόνιμα, η χρονική περίοδος των 10 ετών αρχίζει να
 15 μετρά εκ νέου. Για να μπορεί δε να διεκδικήσει αδασμολόγητο αυτοκίνητο θα έπρεπε να είχε συμπληρώσει, σύμφωνα με το νόμο, συνεχή περίοδο μόνιμης εγκατάστασης στο εξωτερικό κατά τα τελευταία 10, τουλάχιστον, χρόνια, πριν από την εκ νέου επάνοδό του στην Κύπρο για μόνιμη
 εγκατάσταση, πράγμα που δε συνέβη.

Συνεπώς, η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν εύλογα επι-
 20 τρεπτή. Υπήρξε η δέουσα έρευνα και δε διαπιστώθηκε πλάνη περί το νόμο ή τα πράγματα. Κανένα από τα επιχειρήματα του αιτητή δεν ευσταθεί, για να ανατρέψει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης πράξης.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η προσφυγή απορρί-
 25 πτεται κι η επίδικη πράξη επικυρώνεται.

Ο αιτητής να πληρώσει τα έξοδα, τα οποία να υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή.

*Προσφυγή απορρίπτεται.
 Έξοδα εναντίον του αιτητή.*